

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nicolae Gordilă și Elena Covalenco,
Interpretul- Larisa Rusnac,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de partea vătămată Țărălungă Iurie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2013 în cauza penală în privința lui

Postolachi Alexei Sergiu, născut la 09 august 1982, originar din r-nul Drochia, s. Moara de Piatră, domiciliat în mun. Bălți, str. Gagarin 49;

Datele referitoare la termenul de examinare al cauzei :

20.02.2012-05.10.2012 (prima instanță)

06.12.2012-20.02.2013 (instanța de apel)

21.05.2013-02.07.2013 (instanța de recurs)

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Partea vătămată Iurie Țărălungă, care a susținut recursul în sensul declarat și a solicitat admiterea acestuia.

Procurorul Sergiu Crijanovschi, la fel, s-a pronunțat pentru admiterea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Țărălungă Iurie.

Inculpatul Alexei Postolachi și avocatul acestuia Irean Pavalache, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 05 octombrie 2012, *Postolachi Alexei* a fost condamnat în baza art. 151 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, instanța de fond, pe baza probelor administrate a constatat că *Postolachi Alexei*, acționînd cu intenție spre cauzarea vătămarilor corporale, la 05 noiembrie 2011, aproximativ la ora 22-00, aflîndu-se pe str. Popovici, mun. Bălți, în

urma conflictului apărut între el și Țarălungă Iurie, intenționat i-a aplicat ultimului câteva lovituri cu pumnul în regiunea stîngă a feții, de la care acesta și-a pierdut cunoștința și a căzut la pămînt ca rezultat cauzîndu-i părții vătămăte Țarelunga Iurie, conform raportului de expertiză medico-legală nr.11 D din 09 ianuarie 2012, leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă sub formă de hematom tardiv subdural temporo-parietal stîngă, care se califică ca leziuni corporale grave, periculoase pentru viață; ruptură traumatică a timpanului pe dreapta, complicată cu o deficiență auditivă moderată tip transmisie bilaterală, posttraumatică, care a condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată (mai mult de 21 zile) și în conformitate cu acest criteriu se califică la vătămări corporale medii; o plagă contuză în regiunea buzei superioare pe stîngă, ce se clasează la leziuni corporale ușoare.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apeluri de către:

- procuror, care a invocat că instanța de judecată neîntemeiat a aplicat inculpatului pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar acțiunea civilă fiind admisă în principiu, pedeapsa stabilită fiind neproportională celor comise de către inculpat, cu abateri de la criteriile generale de individualizare a pedepsei.

A menționat că prin aplicarea pedepsei respective, nu va fi atins scopul pedepsei penale, de aceea a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 151 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis;

- partea vătămată Iurie Țarălungă, care considerînd sentința ilegală și neîntemeiată, a solicitat casarea ei, cu pronunțarea unei noi decizii de condamnare, a inculpatului, la pedeapsa închisorii.

La fel, a solicitat să fie soluționată acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material și moral în volumul pretins de el;

-avocatul Liubovi Gutu, în numele inculpatului, care și-a exprimat dezacordul în partea încadrării acțiunilor ultimului, menționînd că incidentul a avut loc între inculpat și partea vătămată, ultimul fiind în stare de ebrietate alcoolică și singur a inițiat conflictul; partea vătămată a dat declarații contradictorii, astfel la urmărirea penală el a declarat că inculpatul 1-a lovit o dată în regiunea capului, apoi a declarat că lovitura a fost aplicată în regiunea stîngă a feței, pe cînd în instanța de judecată a declarat că inculpatul 1-a lovit cu pumnul în față, în regiunea buzei; martorii I. Polovei, A. Altuhova, A. Procov sunt martori indirecti și nu erau prezenți în timpul conflictului de aceea declarațiile acestora nu conțin informații ce ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

A solicitat casarea parțială a sentinței, cu recalificarea acțiunilor inculpatului de la art.151 alin.(1) Cod penal în art.157 Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2013, apelurile procurorului, al părții vătămăte și al avocatului Liubovi Guțu, declarat în numele inculpatului, au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că prima instanță a examinat cauza complet, multeaspectual, au fost verificate versiunile

apărute, în baza probelor acumulate, just și argumentat a dedus vinovăția inculpatului în baza legii respective, corect a dedus oportunitatea lăsării examinării acțiunii civile în ordinea procedurii civile, a argumentat și a individualizat pedeapsa determinată pentru cel vinovat, soluția adoptată rezultând obiectiv din probele administrate de către instanța de fond, reflectând cele stabilite pe cauză, iar pedeapsa aplicată a fost stabilită conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, partea vătămată Iurie Țarălună declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul, neinvocând nici un temei de declarare a recursului prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, menționează faptul că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării fiindcă inculpatului incorect i-a fost suspendată executarea pedepsei pe un termen de probă și nu i-a fost admisă acțiunea civilă, cu toată că toate bonurile de plată și facturile care dovedesc suportarea cheltuielilor de către acesta, pentru tratament, au fost anexate la materialele cauzei.

6. Judecând recursul ordinar, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Partea vătămată nu a invocat în recursul ordinar declarat nici un temei pentru recurs prevăzut de alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă Colegiul penal lărgit menționează că aplicabil în speța dată este temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, conform căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul când eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Conform prevederilor art. art. 384 alin. (3), 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției respective.

Colegiul lărgit constată că decizia instanței de apel, în latura penală, este legală și întemeiată, însă aceasta urmează a fi casată parțial, în latura civilă, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în această parte, din următoarele considerente.

Din textul recursului declarat se critică doar măsura de pedeapsă stabilită

inculpatului, acesta fiind de acord cu încadrarea acțiunilor ultimului, care, în opinia recurentului, este una prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care nu și-a cerut scuze și nu i-a acordat un careva ajutor material, după comiterea infracțiunii.

Însă Colegiul lărgit menționează că pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, sunt juste concluziile instanței de apel conform cărora, instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al celor săvârșite de cel vinovat, corect deducând ca fiind echitabil de a-i determina pedeapsa sub formă de închisoare.

Concomitent, instanța de fond, ținând cont de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, just a concluzionat despre oportunitatea suspendării executării pedepsei cu închisoare, considerând că nu este rațional ca acesta să execute real pedeapsa cu închisoare, fiind reținut faptul că inculpatul este fără antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv și are 2 copii minori la întreținere.

La fel, în partea soluționării acțiunii civile în procesul penal, în partea încasării prejudiciului moral, Colegiul lărgit, reieșind din materialele cauzei, constată că instanța de apel a adoptat o soluție greșită sub acest aspect, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală;

2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate;

3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală;

4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Astfel, se remarcă că acțiunea civilă poate fi înaintată în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești și aceasta poate fi înaintată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanții părților vătămate recunoscute ca părți civile în procesul penal, prin ordonanța organului de urmărire penală ori prin încheierea instanței de judecată, care judecă cauza ca prima instanță.

Potrivit dispoziției art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Alin.(2) al aceleiași norme procesual-penale prevede că, acțiunea civilă se înaintează față de bănuț, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Conform materialelor cauzei, se constată ca fiind întemeiate concluziile instanței de apel, în ceea ce privește faptul că în cadrul examinării cauzei în instanțele de judecată nici partea vătămată și nici acuzatorul de stat nu au prezentat probe relevante ce ar fi permis de-a stabili cuantumul exact al pagubei materiale cauzate părții vătămate însă, instanța de apel incorect nu s-a expus în partea încasării prejudiciului moral de la inculpat, cu toate că ultima putea evalua cuantumul acestuia, luînd în considerație suferințele fizice și psihice ale victimei, călăuzitoare în acest sens fiind și Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09 octombrie 2006, *cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral*.

Din aceste considerente, instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar deoarece soluționarea acestora ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel care, conform art.414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei sentinței atacate.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit, în temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de partea vătămată Țarlungă Iurie.

Casează parțial, în latura civilă, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2013 în cauza penală în privința lui *Postolachi Alexei*

Sergiu, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

În rest, dispozițiile hotărîrii contestate se mențin.

Decizia nu este supusă căilor de atac, pronunțată în ședință publică la data de 11 iulie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

(dispozitiv)

02 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nicolae Gordilă și Elena Covalenco,
Interpretul- Larisa Rusnac,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de partea vătămată Țărălungă Iurie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2013 în cauza penală în privința lui

Postolachi Alexei Sergiu, născut la 09 august 1982, originar din r-nul Drochia, s. Moara de Piatră, domiciliat în mun. Bălți, str. Gagarin 49;

Datele referitoare la termenul de examinare al cauzei :

20.02.2012-05.10.2012 (prima instanță)

06.12.2012-20.02.2013 (instanța de apel)

21.05.2013-02.07.2013 (instanța de recurs)

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Partea vătămată Iurie Țărălungă, care a susținut recursul în sensul declarat și a solicitat admiterea acestuia.

Procurorul Sergiu Crijanovschi, la fel, s-a pronunțat pentru admiterea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Țărălungă Iurie.

Inculpatul Alexei Postolachi și avocatul acestuia Irean Pavalache, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit, în temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de partea vătămată Țărălungă Iurie.

Casează parțial, în latura civilă, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2013 în cauza penală în privința lui *Postolachi Alexei*

Sergiu, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

În rest, dispozițiile hotărîrii contestate se mențin.

Decizia motivată se va pronunța la 11 iulie 2013, ora 9-50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco